

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 1980/06
07.11.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Rašića, kao predsednika veća, Nevenke Važić i dr Gligorija Spasojevića, kao članova veća, sa savetnikom Milom Ristić, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu protiv optuženog AA, zbog krivičnog dela kršenje zakona od strane sudije iz člana 243. KZ RS, odlučujući o žalbi oštećenog BB, kao tužioca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kraljevu K.br.53/06 od 05. juna 2006. godine, posle sednice veća održane 7. novembra 2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UVAŽAVANJEM žalbe oštećenog BB, kao tužioca, UKIDA SE presuda Okružnog suda u Kraljevu K.br.53/06 od 05. juna 2006. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Kraljevu K.br.53/06 od 05. juna 2006. godine, na osnovu odredbi člana 355. stav 1. tačka 3. ZKP-a, oslobođen je od optužbe optuženi AA da bi izvršio krivično delo kršenje zakona od strane sudije iz člana 243. KZ RS.

Istom presudom odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava, a o visini troškova sud će naknadno odlučiti posebnim rešenjem.

Protiv navedene presude blagovremeno je žalbu izjavio oštećeni BB kao tužilac zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, sa predlogom da Vrhovni sud uvaži njegovu žalbu, preinači prvostepenu presudu i optuženog oglasi krivim za krivično delo kršenje zakona od strane sudije iz člana 243. KZ RS i osudi ga na kaznu po zakonu ili da prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak i odluku.

Optuženi AA, izjavio je odgovor na žalbu oštećenog kao tužioca, koji odgovor je neblagovremen, zbog čega ga Vrhovni sud i nije razmatrao.

Naime, iz povratnice o uručanju žalbe oštećenog kao tužioca optuženom utvrđuje se da je isti žalbu primio 31. avgusta 2006. godine, a iz preporučene pošiljke o uručanju odgovora na žalbu pošti utvrđeno je da je navedeni odgovor predat pošti Novi Pazar, u formi preporučene pošiljke dana 12.09.2006. godine u 12,00 časova. Kako je zakonski rok za izjavu odgovora na žalbu osam dana od prijema žalbe, što znači da je u konkretnom slučaju poslednji dan roka za izjavu odgovora na žalbu bio 08. septembar 2006. godine (petak - radni dan), a odgovor na žalbu je predat pošti 12. septembra 2006. godine, to je nesumnjivo utvrđeno da je isti neblagovremen.

Vrhovni sud je održao sednicu veća u smislu člana 375. ZKP-a, na kojoj je ispitao prvostepenu presudu, razmotrio spise predmeta i po oceni žalbenih navoda, našao:

Žalba je osnovana.

Pobijanom presudom učinjena je bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP-a jer su razlozi o odlučnim činjenicama dati u obrazloženju nejasni i u znatnoj meri protivrečni, zbog čega se ni utvrđeno činjenično stanje nije moglo ispitati.

Naime, prvostepeni sud utvrđuje da je optuženi postupajući kao sudija doneo nezakoniti akt, no da kod njega nije postojala svest da takav akt donosi jer je prihvatajući njegovu odbranu u kojoj tvrdi da bi na isti način ponovo postupio, sud utvrdio da je optuženi bio uveren da je u svemu postupao u skladu sa odredbama ZIP-a, kao i da se zbog odsustva svesti o nezakonitom postupanju ne može govoriti ni o postojanju namere da se drugom pribavi korist ili nanese šteta, te da nema ni uzročne veze između kršenja odredbi ZIP-a i nastanka štetne posledice koja se najčešće nalazi u imovinskoj koristi ili šteti za imovinu, budući da oštećeni kao tužilac nije osujećen u svojem pravu da kao hipotekarni poverilac realizaciju svog potraživanja traži od VV, kao novog vlasnika nepokretnosti, već je optuženi svojim postupanjem samo odložio ostvarivanje potraživanja oštećenog kao tužioca, a da ga tom prilikom nije oštetio kao hipotekarnog poverioca (strana 10, stav 2, 12, stav 1. i 14, stav 2).

Međutim, potpuno suprotno utvrđenju da kod optuženog nije postojala svest o kršenju odredbi ZIP-a, prvostepeni sud na strani 12, stav 2. pobijane presude navodi da na odsustvo namere da drugome pribavi kakvu korist ili nanese štetu ukazuje između ostalog i činjenica da je optuženi „nastavio sa izvršenjem iako je još u fazi donošenja zaključka o prodaji uvideo da potraživanje oštećenog kao tužioca još uvek nije dospelo i da je zahtev za izvršenje preuranjen“, što upravo znači da je kod optuženog ipak postojala svest o kršenju odredbi ZIP-a.

Isto tako, i zaključak suda da postupanjem optuženog, oštećenom kao tužiocu nije naneta šteta, je nejasan, posebno kod utvrđenja suda da je time odloženo ostvarivanje potraživanja oštećenog kao tužioca. Ovo stoga što za postojanje krivičnog dela kršenje zakona od strane sudije nije neophodno da je nezakonitim postupanjem drugom pribavljena kakva imovinska korist ili naneta imovinska šteta, već je nužno da je kršenje zakona vršeno u nameri pribavljanja bilo kakve koristi ili nanošenju bilo kakve štete (imovinske ili neimovinske). Priroda ovog krivičnog dela jeste da se ono vrši u nameri da se neko liši ili ograniči u pravima koja mu pripadaju na osnovu ustava, zakona ili drugog propisa, odnosno da se drugom priznaju prava koja mu uopšte ne pripadaju ili mu ne pripadaju u obimu u kome mu se priznaju, pri čemu je krivično delo svršeno donošenjem nezakonitog akta ili kršenjem zakona na drugi način, a nije neophodno da je time drugom pribavljena kakva korist ili da je nanesena kakva šteta, ali je nužno da je kršenje zakona vršeno u takvoj nameri.

Stoga se i razlozi za zaključak suda da odlaganjem ostvarivanja potraživanja oštećenog kao tužioca nije istom naneta šteta, ne mogu prihvatiti, jer se prema odredbama člana 141. stav 1. ZIP-a, založno pravo gasi, danom pravnosnažnosti rešenja o prodaji nepokretnosti, iako založni poverioci nisu potpuno namireni, te ukoliko kupac i založni poverilac ne sklope sporazum u smislu člana 141. stav 2. ZIP-a, oštećeni kao tužilac koji je ujedno i založni poverilac, mogao je svoje pravo ostvarivati samo podnošenjem tužbe protiv kupca nepokretnosti, u konkretnom slučaju VV, čime se na neodređeno vreme odlaže ostvarivanje potraživanja oštećenog kao tužioca, što svakako ima štetne posledice.

U pobijanoj presudi prvostepeni sud navodi da iz odbrane optuženog proizilazi da je on verovao da u svemu postupa u skladu sa odredbama ZIP-a i sudskom praksom, u kakvom uverenju je ostao do kraja krivičnog postupka, tvrdeći da bi na isti način ponovo postupio (strana 14. stav 2), na osnovu čega sud utvrđuje odsustvo svesti optuženog o nezakonitom postupanju.

Međutim, iz zapisnika o iskazu optuženog proizilazi da je u pogledu ove činjenice davao protivrečne iskaze, koje protivrečnosti sud nije otklonio, a prihvatio je da je optuženi verovao da je u svemu zakonito postupao i da bi ponovo isto postupio.

Naime, u svom iskazu u istražnom postupku od 07.06.2002. godine, optuženi navodi da iako su mu odredbe ZIP-a, koje regulišu red namirenja, bile poznate, procenio je da treba VV da obaveže da plati samo razliku između njegovog potraživanja i postignute kupoprodajne cene zbog toga što je potraživanje oštećenog kao tužioca koje je bilo obezbeđeno hipotekom dospevalo tek 01.02.2002. godine, dakle gotovo posle tri meseca, za razliku od potraživanja VV koje je već tada bilo dospelo, pri čemu je znao i da rešenje o izvršenju VV potraživanja nije postalo pravnosnažno. Ovakvo svoje postupanje, smatra zakonitim i ponovo bi isto postupio, dok na glavnom pretresu od 11.11.2003. godine navodi da smatra da je pogrešio i da je možda trebao da naloži VV da ceo izlicitiran iznos uplati u depozit suda, a da se nakon toga po redosledu namire potraživanja, da bi na glavnom pretresu od 24.02.2005. godine, ponovo naveo kako je u svemu postupio u skladu sa zakonom, pa i u pogledu obavezivanja VV da uplati samo razliku između svog potraživanja i izlicitiranog iznosa jer je takvo postupanje predviđeno ZIP-om, a

na glavnom pretresu od 31.05.2005. godine, ističe da kada bi ponovo postupao u istom predmetu radio bi na isti način u svemu osim u delu gde bi naložio VV da uplati ceo izlicitiran iznos, nakon čega bi pristupio namirenju poverilaca po redosledu potraživanja.

Iz navedenog jasno proizilazi protivrečnost iskaza optuženog u pogledu zakonitosti njegovog postupanja i svesti o takvom postupanju, zbog čega po oceni Vrhovnog suda, prvostepeni sud nije mogao bez otklanjanja navedenih protivrečnosti, samo na osnovu odbrane optuženog zaključiti da kod njega nije postojala svest o nezakonitom postupanju.

Pored činjenice da je optuženi, iako je još u fazi donošenja zaključka o prodaji video da potraživanje oštećenog kao tužioca nije dospelo, takav zaključak doneo, a potom iako je znao da rešenje o izvršenju za potraživanje VV nije pravnosnažno, istog ipak prihvatio kao učesnika licitacije i istu sproveo, suština nezakonitog postupanja optuženog ogleda se u činjenici da je nakon licitacije VV obavezao da uplati samo razliku između svog potraživanja i izlicitirane cene i time narušio zakonski red namirenja potraživanja predviđen odredbama člana 164. ZIP-a, po kome založni poverilac ima prednost u namirenju potraživanja u odnosu na ostale poverioce.

U vezi toga u pobijanoj presudi ostalo je nerazjašnjeno ključno pitanje, zašto je optuženi tako postupio, da li zbog toga što i pored dugogodišnjeg sudijskog iskustva u izvršnoj materiji nije znao zakonski redosled namirenja potraživanja ili iz drugih razloga, pa i razloga da oštećenom kao tužiocu nanese štetu a VV pribavi korist. Kako je ova odlučna činjenica u pobijanoj presudi ostala nerazjašnjena, a nisu ni dati razlozi o protivrečnim dokazima, pobijana presuda od strane drugostepenog suda nije mogla biti preinačena kako to u žalbi traži oštećeni kao tužilac, već je morala biti ukinuta.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovim rešenjem a potom otklanjanjem protivrečnosti u odbrani optuženog i njenom ocenom te izvođenjem ostalih potrebnih dokaza, utvrditi da li je nezakonito postupanje optuženog rezultat njegove namere da drugom pribavi kakvu korist ili nanese štetu ili nije.

Pri tome, neophodno je utvrditi da li su tačni navodi optuženog da je pre licitacije upozorio VV da je nepokretnost opterećena hipotekom i da se iz kupoprodajne cene prvo mora namiriti potraživanje oštećenog kao tužioca koji je istovremeno i založni poverilac, obzirom da takvo upozorenje nije konstatovano u zapisniku o prodaji. Naime, nejasno je kakav je bio interes VV da licitira navedenu nepokretnost do iznosa od 160.000 DEM ukoliko je bio upozoren sa obavezom da položi celokupan iznos iz licitirane cene u depozit suda iz koga će se prvo namiriti potraživanje oštećenog kao tužioca u iznosu od 150.000 DEM, a da će njemu ostati nepokretnost površine 28,37 m², u vrednosti od 51.060 DEM, kako je to utvrđeno rešenjem I.br.503/01 od 1.11.2001. godine i nenaplaćeno sopstveno potraživanje u iznosu od 113.000 DEM.

Utvrđivanjem i ocenom kako ove činjenice tako i na osnovu ostalih činjeničnih okolnosti ovog slučaja, sud će u ponovnom postupku utvrditi činjenično stanje od koga zavisi pravilna primena krivičnog zakona, pa će doneti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku za koju će dati jasne i neprotivrečne razloge.

Sa svega navedenog, a na osnovu odredbi člana 389. stav 1. ZKP-a, odlučeno je kao u izreci ovog rešenja.

Zapisničar, Predsednik veća-sudija,

Mila Ristić, s.r. Slobodan Rašić, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić